

PRESA

Ziar Independent

Abonamente: 1 An 180 lei 6 luni 100 lei.

Redacția și Ad-ția Ș. B. Milgrom, Bălți, str. Reg. Carol 235

In pragul

unei erni grele.

Să lăsăm deoparte pentru o clipă orașul cu lipsurile și nevoile sale edilitare și să ne gândim puțin la nenorocii cari se trudes din zor de zi până noaptea târziu și la pâlcurile de jerpelii, cari degeaba își așteaptă, zilnic, rândul la Biroul de plasare.

Acești oameni, pentru cari nu există teatre și cari habar n-au de distracții, au acum alte preocupări, cauzate de alte spectacole.

Un copilăș descult, altul bolnav și ambii flămânzi — iată spectacolul din cocioabele celor loviți și chinuți de soartă.

O iarnă grea vine să le încarce mizeria, un anotimp năprasnic și nemilos, vine să le îngreueze nevoile și suferințele.

Străzi defundate și noroioase le scot din ciubote, iar când fulgii de zăpadă vor acoperi gropile și moirile, capul de familie nu va mai putea eși în oraș să agonisească bucata de pâine și atunci cei din casă vor geme de frig și de foame.

De necaz, banul câștigat îl va cheltui pentru o fuică, iar când chefliul nostru va străbate pe trei cărări, drumul spre casă, ce vor găsi unii să adauge: Halal de această prostime. — Iși lasă nevasta și copiii să tremure de frig și să rabde de foame și singur bea de se prăpădește.

Ce vrea să știe „lumea bună” din toată tragedia lui, din tot sbuciumul său sufletească?

Fiecare început de iarnă, crează un contingent de nenorocii, cari lipsiți de mijloace de a putea să-și întrețină familiile, încep să mișune prin cârciumi.

Dacă nici în iarna aceasta, care se anunță destul de aprigă societățile filantropice și doamnele din

Noul șef

al biroului de măsuri și greutate care și-a luat postul în primire zilele acestea, a făcut mai multe inspecții la comercianții din localitate încheindu-le contravenții la legea speculei, înșelăciune

D. M. Vodislav

secretarul general al Prefecturii de județ a plecat la București pentru a asista la serbările unirei împreună cu o delegație 50 primăriilor comunale.

La fabrica

de zahăr Esmanschi a început pe ziua de 1 Decembrie campania de lucru. Interzicerea se datorește faptului, ca fabrica și-a perfec-

ționat instalațiile pentru raționalizarea finărie.

Știrea apărută

intr-o gazetă referitor la schimbarea chestorului este lipsită de verosimilitate.

Giza Schvartz

simpatice subretă din trupa de opereta „Dina Konig” a fost transportată la spitalul Israelit din Iași pentru a fi supusă unei operații.

Scolile

din localitate au hotărât să păstreze în mintea tineretului, tradiția obiceiurilor strămoșesti printr-o serbare școlară care va avea loc în ziua de 17 crt. în sala tea-

După ce a dat posibilitate publicului bălțean de a vedea pe VICTOR HENKIN, Direcțiunea teatrelor și cinematografele „LUX” și „Modern” a reușit cu mari eforturi să angajeze pe faimosul tenor mondial: JOSEPH SCHMIDT pentru un singur concert.

Bălțenii au avut fericita ocazie de a auzi vocea dulce și puternică a lui SCHMIDT și să-l vadă la rampă.

D-lui Vainștein, dirigitorul instituțiilor de artă ale d-lui Știvelmacher, i se cuvine un prinos de recunoștință.

„Presa” spune că...

Nu înțelegem

totuș dece — dacă vacanța se dă pe ziua de 23 crt., nu s'a ales o dată mai apropiată vacanței, ca obiceiurile să rămâne întipărite mai proaspăt în mintea copiilor care pleacă în vacanță.

Data Inaugurării

noului palat refăcut al prefecturii va avea loc în ziua de 15 Decembrie.

Biletele

pentru concertul Ioseph Schmidt au fost luate cu a-salt imediat ce s'a anunțat sosirea lui în localitate. A doua zi toate biletele a fost vândute.

In camera No. 6 al hotelului „Palace” din orașul nostru

O domnă din

Chișinău și-a pus

capăt zilelor.

In ziua de Luni 30 Noembrie, a descins la hotelul „Palace” din localitate o doamnă elegantă, care a ocupat camera No. 6. După ce a sorbit o cafea, doamna s'a închis în cameră, nemai comunicând cu nimeni toată zia.

Sprea seara, portarul hotelului a fost atras de țipetele și vaețele ce veneau din camera No. 6.

Forțându-se ușa, doamna a fost găsită întinsă pe pat, într-o stare disperată. Au fost înștiințate imediat autoritățile și chemat în grabă, d-rul Șpaer, a constatat că necunos-ta s'a otrăvit înghițind șase pastile de Veronal.

După primele ajutoare date de către d. dr. Mihăescu, medicul legist, care înștiințat a sosit la fața locului, sinucigașa în stare de agonie a fost transportată la spitalul Israelit. Orice intervenție a fost inutilă și victima a sucombat.

Identificarea sinucigașei

Organele parchetului, cercetând împrejurările în cari s'a produs sinuciderea, au putut stabili următoarele:

Sinucigașa se numește Matilda Goldenberg de 47 ani, originară din Chișinău și care suferind de o boală incurabilă, a hotărât să-și curme firul vieții

Dânsa a lăsat trei scrisori în limba rusă pe adresele: Ș. Micin din Chișinău str. Șmidt 42, M. Micin din Piața Unirii, tot din Chișinău, și pe a unui oarecare Bruhis din Brăila în cari arată că nimeni nu poartă vre-o vină.

In aceleași scrisori, sinucigașa roagă pe domni amintiți mai sus, să ajute pe unica fiică a ei, care se află la Chișinău nefiind îngrijită de nimeni.

Un bilanț falimentar.

Se spune că veniturile comunale ar fi de c. ca 20 milioane lei anual la bugetul ordinar și de vreo 50-60 milioane la încasările extrabugetare și indirecte, și ca Primăria noastră ar avea un total de încasări de vreo 60-70 milioane anual în care intră absolut toate impozitele, taxele și celelalte venituri provenite din amenzi, contravenții și subsidii ocazionale.

Se mai spune că în interval de 18-19 ani de când avem și noi o conducere comunală așa cum ne a lăsat-o cel de sus, s'au mănuit prin casa Primăriei noastre impozanta suma de circa UN MILIARD lei, adică mai puțin cu vreo două trei sute

înalta societate bălțeană, nu vor reuși să facă ceva pentru a veni în ajutorul săracimii din cuprinsul orașului nostru, atunci vom asista la creșterea contingentului de bețivani 1937.

Frollo.

de milioane lei. Cam atât s'a trecut prin registrele și cassa de fier a Primăriei municipiului nostru.

Cu ce s'au ales cetățenii noștri din frumusețea sume de mai sus? E răspunsul cel mai ușor de dat la întrebarea pusă cuiva dintre locuitorii municipiului nostru. La prima vizită ce ne-o face un străin observă între altele și următoarele lipsuri: nu avem nici grădini nici păduri în jurul orașului care ne-ar salva de multe boli și ne ar da aerul sănătos necesar unei populații care locuiește trei sferturi din cursul anului în noroiu' băltoace și praf. Lipsește deasemenea un Teatru comunal, Ateneu popular, Palat municipal (nu Primărie), baia comunală cu prețuri populare, uzină comunală, un pavilion de izolare, spital pentru tuberculoși, spital de chirurgie, o salvare și pompieri modernizați, abator comunal, nici măcar o piață pentru alimentarea populației și care să corespundă

cerințelor igienice nu avem. Nu s'a gândit nimeni la asanarea terenurilor de pe malurile Râutului, la refacerea rețelei de distribuția apei, învechită și ruginită din care cauză se răspândesc mereu alte epidemii. Deasemenea nu se gândește nimeni la îndiguirea Râutului care ar scăpa populația de pacostea inundațiilor și ar reda acelei populații terenurile expuse în permanentă valurilor inundătoare.

In schimba avem tot în permanentă noroiul aducător de boli, praful inadunător, intunecul periodic, și după ani de gospodărie comunală avem și ceva bun de tot: o primărie cu fațada neterminată,

Edilii noștri viitori și-ar putea lua drept program tocmai lipsurile indicate în rândurile de mai sus, și fi asigur că bălțenii prin votul lor îi vor menține pe posturile ce le ocupă

Aurel Pociumbeneanu

Lumină, mai multă lumină.

Intr'adevăr, cuvintele renumitului Goethe au rămas nemuritoare. Și, precum timpurile schimbă cu totul înțelesul unor cuvinte rostite de către tații civilizației, al bunului simț nu trebuie să ne mire că și cuvintele puse cu litere evidențiale drept titlul articolului de față, și-au luat sborul deasupra veacurilor și deasupra țărilor, ajungând în gurile bieților bălțeni cari găsindu-se aproape în aceeași situație în care se găsea Goethe, strigă din răputeri, dacă nu întregii omeniri, cel puțin domnului Rozentuler și d-lor consilieri comunali:

Lumină, mai multă lumină.

Lumină, mai puțină lumină.

Înainte de a ne aprofunda în miezul subiectului, să cercetăm rostul strigătelor de alarmă, împrejurările în care a luat naștere această formulă scurtă dar destul de cuprinzătoare.

Întinericul cel mare care a înconjurat omenirea, nedându-i puțință de a percepe rostul, fără de legile cari se comiteau în acel întineric, l-au făcut pe singurul clar văzător (Goethe), pe patu-i de moarte, când nu mai era nevoit să joace co-

media altora, să devină ceea ce era, să strige (ceea ce înainte nu putea să facă) cu un ultim efort, acelora ce nu-l puteau înțelege, cu toate că găseau totdeauna în apropierea lui, cuvinte de dojană și în același timp să adreseze popoarelor cari tânjeau în întineric, popoarelor dela cari „trebuia” să stea la o oarecare distanță... cuvinte de „înțelegere” și de „îmbărbătare”.

Situația precară în care se află abonații prezenți ai d-lui Rozentuler și... în care se vor găsi abonații „viitori”; pasivitatea d-lor consilieri comunali cari, după ce s'au văzut instalați în „scaunele comunale” au și uitat de „promisiunile” pompoase făcute cu „ce” nerușinare în timpul cerșitului voturilor dela prostul cetățean obișnuit de a uita „toate” și de a avea încredere în „toți”... nu pot lăsa rece pe nimeni.

Și, în consecință, toți ca unul (căci mizeria atacă deopotrivă pe toți) eliberează strigătul secolelor, formula evidențiată de suferință și desnădejde:

Lumină... mai multă lumină; mai puțină lumină.

F. Gherșteneanu

Colțul literar

AVENTURIER FĂRĂ VOIE

(urmare din numărul trecut)

De un neastâmpăr neobișnuit își schimba mereu locul dela fereastră la bancă, și înapoi, își arunca privirea asupra ziarului spre a o retrage imediat; era un fel de a fi—poate trecător—al duduiei, o proaspătă absolventă de liceu, decurând eliberată de manualul atenuator de energii.

Colega universitară, fără a fi frumoasă, era în posesia a ceea ce se numește: sex-appeal. Deodată adoptă o atitudine rezervată, fără a scoate o vorbă. Determinată poate de o bruscă indispoziție, fruct al purtării parțiale a lui Mateiu.

Acesta era un tânăr căruia nu i se putea atribui calificativul—prezentabil. Puțin înalt, subțire și cu o față ce trăda preocupări serioase; ochii însă exprimau o naivitate ce contrasta cu restul feței muncite. Se simțea jenat în halul lui fără hal.

Neras, cu gulerul mototolit și cu o cravată „strălucitoare” de prea lungă întrebuințare.

În compania celor trei fete, elegant îmbrăcate și parfume-

mate, el apărea—asa mai ales i se părea—o figură insignifiantă. De aci jena, și impresia unei timidități excesive. Matur pentru a înțelege că „nu haina face pe om”, mintea lui cauta să nvingă aceste sentimente neobișnuite la el. Felul de a fi al surorii vârstnice și, mai ales, sentimentul ce i-l inspira, redaseră lui Mateiu dispoziția, seninătatea și comunicativitatea obișnuite.

Inspiratoarea lui Mateiu, păstra un calm natural și reconfortant. A studiat—doi ani—literale la Paris și aducea cu sine o atmosferă a la Cartierul Latin... Anul acesta din diferite motive, îl petrecea cu regret—precum zicea—acasă. Voiajul în orașul spre care se întreprăta, era prilejuit de nevoia uneia din surori de a-și face un palton de iarnă.

Toate acestea au ieșit în evidență din discuția tinerilor.

Amândouă fumau neconținut „Regale” cu carton. Studenta parisiiană fuma țigară după țigară. Felul ei de a o ținea o

DIN ȘAPTE ÎN ȘAPTE ZILE

Principii pedagogice...

Nu degeaba titanul satirei românești marele Caragiale a risipit atâta cerneală cu spiritul lui incisiv eroii clasici ca D-l Goe și tânărul Popescu din „o vizită” au pierit din saloanele cancelariei prin munca perseverență a mamelor, cari și-au pus toată râvna să scape de sfichiul usturător al maestrului.

Principiile de bună creștere a menține și vitejilor coplași, au fost și sunt multe și vaici pe care dintre mamele pedagoage alegându-l pe cel mai eficace.

Iată deci, de ce mai zilele trecute find în vizita la D-na Axintescu, mare-mi fu mirarea să ia locul unui copilăș neastâmpărat până la exasperare să găsească un adevărat exemplar cuminte și agreabil.

La sosirea dulceții însă eficacitatea tentațiunii l-a miscat dela locul său începând a da târcoale mamei. M a m a c a r e presimția pericolul și vedea mâna micuțului încheiată în dulceata subsemnatului intervine energic, tocmai când evenimentul era să se producă:

„Căci mamă! lasă să pape domnul”.

GIP.

de a da drumul fumului din gură, îi adăoga o nuanță de virilitate—ce-i sta de minune!..

În fine, reuși să-l încante pe Mateiu. El își zicea că așa făta nu mai văzuse.

Seara la ora 6 jum. trenul intră în gara cetății universitare. Coborâți din vagon Mateiu observă doi colegi ce-l așteptau pe perou. Erau anunțați de sosirea lui. Faptul le prilejui cunoștințe cu atât mai simpatice cu cât mai neașteptate.

Cele trei dudu suiră într-o saniuță, băieții—în alta.

Înainte de a se despărți, Mateiu află dela noua lui simpatie că trag la Hotel G.—unul din cele confortabile și luxoase din oraș. Totodată fii invitati să le viziteze, printr'o frază a cărei aluzie trebuia înțeleasă—chiar în seara aceea. Și Mateiu înțelese.

În drum, colegii se mirau de entuziasmul cu care le vorbea Mateiu despre fata pe care o califica: vamp. Și ei recunoșteau dreptatea spuselor sale, însă îl cunoșteau pe prietenul lor prea stăpân pe sine în ceea ce privește mrejele femeină... Și acum?...!

Urmare zile de trăire intensă

PRESA SPORTIVA

Vom avea patinaj?

Și de data aceasta este vorba tot de o lăudabilă inițiativă militară. Din surse bine informate culegem știrea că D-l general Bengliu, comand. diviziei și-ar fi ex-primaț dorința de a ne face vechiul patinoar în curtea cazărmi de pompieri.

În acest scop D-sa s'a adresat D-lui Colonel Gh. Scarlat comand. reg. 6 V-tori și cunoscutul sportsmen, care a și examinat — la fața locului — în colaborare cu D-l Căp. Mihail Nicolescu comand. Secției de pom-

pieri, posibilitatea amenajării terenului. — S'a dat dispoziția de a se curăți curtea de restul materialelor pentru construcție aflătoare în locul vechiului teren și a se amenaja imediat parcul.

În numele opiniei publice deritoare de acest sport aducem vtile noastre mulțumiri autorităților militare cari din timp în timp își amintesc și de nevoile edificare ale orașului. Laudă deci.

Gip.

Cronica teatrală.

Ceva despre Dina König

Aproape trei luni, decând pe scena Teatrului Mic, realizează neîntrerupt un succes formidabil trupa de operete în frunte cu celebra artista Dina Kenig.

Acesta e un record neîntrecut de nimeni în orașul nostru.

În repertoriul prezentat până în prezent ca: „Cântărețul jazului”, „Radio Medl”, „Zise Liebe”, „Visul de aur” etc... artista Dina Kenig a arătat publicului mult coloritul ei talent care e o asociație de un temperament arzător al sud-orientului și de calm rece al nordului.

Deși mică în statură ea conține o grație atrăgătoare o artă plastică, o mimică excelentă și un timbru plăcut. Publicul se amuză copi-

os urmând peripețiile pline de haz în operetele „Janca-lă” „Tipche-Fair” etc.

Scenele dramatice interpretate de apreciața Dina Kenig au întrecut toți a-torii operetei evreești. Creațiile ei în „Cântărețul Jazului”, „Urche Nahalnic” dezluzinală a impresionat adânc publicul până la lacrimă.

Din prima vedere se observă că Dina Kenig a trecut prin școli dramatice, fiind dotată cu o inteligență uimitoare.

Neîntrecut Dina König va rămânea mult timp în memoria și sufletul publicului Bălțan, căruia la reușit de a demonstra artă bună.

Nil.

ziua, reținut de ocupații pre-sante—cursuri, meditații—era în așteptarea limanului: seara aducătoare de înțelegere și sbucium sufletesc plăcut. Sub imperiul intensității iubirii ce o nutrea, se desfășura în Mateiu un vizibil proces de transformare.

Viața ce i se păru—nu de mult atât de cenusie și îngrată căpătă un sens, o coboratură agreabilă.

În ziua a opta, Mateiu fu izbit de anunțul omului de serviciu. D-soareie au plecat.

Aceasta dispariție—căci era o plecare neanunțată—il derută cu totul pe Mateiu. Zeci de întrebări—cu răspunsuri, în suspensie i se perindau în creier. Asta e sîngeritatea ei?

Să fie oare o artistă antentică? Și-a bătut joc de el? În timp ce în creier se desfășura o luptă pentru a înțelege situația, sufletul încerca un gol. Un gol sufietesc imens, ce l-a simțit pentru prima dată.

Când mai târziu, află că era unul din seria mare a „decepțioanelor” recrutati de dueuie—i se scoase de pe inimă o lespede grea.

Orișunde descindea — și călătorii le făcea multe și dese — alegea o victimă.

Mateiu se compătimea pentru naivitatea sa, dar era mândru de o atare experiență. Mai ales că-i mai procurase și nițică... miere.

(Fragment dintr'o lucrare mai vastă)

I. Turc.

Ziarul „PRESA”

pregătește o surpriză cetitorilor
pentru sărbători.

IN MAHALAUA SOROCII

N'am fost deloc edificați, când în reportajul nostru din numărul anterior, am ținut să afirmăm că Piața Oborului ar fi singurul cartier al urbei noastre, căruia nu-i s'a administrat de ani de zile, vre-o lucrare edilitară.

Mai sunt în cuprinsul orașului nostru o mulțime de cartiere, tot atât de năpăstuite de vitregia vremii și urgisite de administrațiile comunale, din totdeauna compuse din neputincioși, cari s'au cocoțat în fotolii, după ce au promis lui Harcea-Parcea, verzi și uscate.

În cadrul anchetelor ce le-am întreprins, ne-a fost dat să mai cunoaștem un cartier, unde mizeria și-a ținut cuiburi trănicioși și face ravagii.

Aspectul jalnic al mahalalei

A trece cu o limuzină prin asemenea locuri, e lucru plăcut și-ți rămân întipărite peisagii, priveliști... Adesea minunat de frumoase când le vezi pe ecran și repugnante când le vezi în realitate.

Căscioare scunde, așezate într-o neregulă grozavă, derăpănite, unele distruse, stau și își deplâng, parcă, soarta. În jurul lor noroae și ape înghețate. Deasupra noroaelor solidificate de ger, se mai poate zări urmele roților de trăsuri, urma unui picior de cățea, sau a unei scroafe care s'a tăvălit pe acolo.

Miros infect, aspect desguștător. Cam așa un bun desenator ne-ar prezenta într-un tablou, mahalaua Sorocii.

Oamenii și viața de aci

Aci, în mahala, trăesc totți acei cari, cât ziulica e de mare, își cheltuesc energiile într-un colț sau într'altul din oraș. În mocirlele din mahalana Sorocii, se chinuiește un mare număr de nefericiți bătuți de soartă. Altă lume, altă viață, de care cei din inima orașului habar n'au.

Doar, această lume a ajuns să fie cunoscută, oarecum, de golănimă Bălților, care în goană după o rochie, după o plăcere trecătoare ce numai o femeie poate s'o ofere, se avântă în acest colț periferic, întunecos, tăcut și jalnic.

Credem că spunem un adevar, atunci când afirmăm, că

nu odată, flăcăi de bune familii, și-au petrecut nopțile într'una sau într'altă din mulțele cocioabe de aci.

Ne-o mărturisește o bătrână uscățivă, pe care o miră prezența noastră, tocmai în mijlocul zilei.

„Carahula“ dușmanul public

No. 1 din mahala

Prezența noastră în mahala, dealtfel neobișnuită, a atras atenția câtorva copilași, cari privindu-ne mirați, ne-au prevenit să nu umblăm lângă „gardul al aplecat“, căci ne vor eși în cale „Țigane“ și „Carahula“, cari mușcă...

Șintradevăr, mulți berecheți a trimis „Carahula“ la Serviciu Artirabic din Iași.

Justele constatări ale

unui băețas

În fața unor astfel de amenințări, ancheta noastră a fost

pusă în derută. Când un băiețel din ceata celor cu „Carahula“ se puse să-și curețe noroiul uscat de pe picioare, cu ascușul unui scândure.

—Dar, măi băiete, n'ar fi mai bine dacă ți-ai spăla picioarele? Arătând spre apa din vale, băiatul răspunse: „Cu ce să le spăl, dacă a înghețat apa din râu!“

—Vasăzică, numai vara ți le speli? —„Nici vara nu-i nevoie. Mă spăl la râu și până ajung la poartă, sunt iar cu noroiu, d'apoi până ajung în casa nu-mai glod sunt!“

Vara nu-și spală picioarele din cauza noroiului care-l ține permanent în murdărie, iarna deasemenea nu-și le poate spăla din cauză că a înghețat apa din râu.

N'am mai fost nevoe să înaintăm. Ancheta noastră a fost completată de copilandrul din mahala care vorbind puțin, a spus mult despre situația tristă a cartierului și a celor ce zac în mocirlele de aci.

F. Iusvineanu

Specula e în toiu

Peștele dela 20 lei kgr. s'a

plătit cu 45 lei

Deși săptămâna trecută delegația permanentă a fixat prețuri maxime la alimentele de prima necesitate, detaștii de produse alimentare au scumpit prețurile în mod scandalos.

În fiecare zi, negustorii din piața alimentară, urc prețurile fără ca cineva să ia vre-o măsură.

Nu mai departe Vinerea trecută, gospodinele nu s'au putut apropia de pește. Astfel carasul mic care se plătea 20-25 lei kgr, vineri negustorii i-au fixat prețul de 45 lei kgr.

Oare, primăria municipiului nostru n'are de gând să stăvilească odată pentru totdeauna specula nerușinată ce se

exercită de un timp încoace în piața de alimente?

Ediliile noastre nu trebuie să uite că suntem în preajma sărbătorilor și nepăsare a lor, ar însemna ca umilul cetățean să nu se poată apropia de piața.

In curând

marele scriitor și regisor

I. Șterenberg

va prezenta pe scena teatrului „Lux“ marea sa

inscenare

UMBRA GALBENA

cu un ansamblu excelent în

frunte cu celebra

SIDY THAL

și **Adolf Tefner**

Marea întrunire a Partidului Liberal-Georgist din Bălți

Sâmbătă 21 Noembrie ert. a avut loc în saloanele restaurantului „Poiliser“ din centrul orașului întrunirea comitetului județean a org. partidului Național-Liberal Gheorghe I. Brătianu. Încă de la orele opt dimineată începură a sosi grupuri de invitați: șefi de secție, de organizații sătești și comunale, preoți, învățători, cântăreți, notari publici, avocați, și alți intelectuali din oraș și județ, cu toată vitregia timpului, noroiu, ploaie și ninsoare, se văd sosind delegații care au străbătut distanțe de 50-

60 km. venind călare și și chiar pe jos spre a auzi cuvântul de înmărmărire și îndrumare a șefului de org. județeană d. Efimie Popovici și de a participa la ședința convocată.

La orele 10 și jum. dim. sala mare a restaurantului devenise neîncăpătoare fiind ocupată până la ultimul loc. În aplauzele unanime și entuziaste a asistentei preș. org. județene d. EFIMIE POPOVICI ia cuvântul deschizând ședința. Arată scopul acestei întruniri și în cuvinte emoționante mulțumește celor care pe un timp atât de greu și nefavorabil a venit totuși atâta lume dela atâta depărtare. În termeni mișcători dezvoltă ideea și programul P. N. L., apelează la solidaritate și organizarea tineretului, evidențiind boala ce a cuprins organizațiile de extrema dreapta și de stânga și încheie arătând linia de conduită a P.N.L.

D-l Ion Tilipeț, notar public, din Ediniți, vicepreședintele org. Hotin și preș. sectorului Zabricei, aduce salutul org. Hotin și îndeamnă la muncă și organizare.

D-l Cociorva aduce salutul org. Soroca și declară plin de emoție că a rămas profund impresionat de cele văzute la a-

ceasta întrunire.

D-l V. Constantinescu, avocat, secretar general al org. jud. Bălți, a descris faza prin care a trecut org. județeană, evocă personalitatea șefului suprem d. Gheorghe I. Brătianu a șefului local d. Efimie Popovici cari întrunesc și întrușipează: cinstea, munca și legalitatea și arată prăpastia ce creiază curente de extrema dreapta și stângă și pericolele ce le prezintă ele țării.

D-l A. M. Libman, avocat, după ce arată genialitatea politică a d-lui Gheorghe I. Brătianu atât în politica externă cât și în politica internă indică importanța presei în viața politică și arată că cea mai bună îndrumare în lupta politică și de luminarea poporului dela sate este presa. Apelează în termeni calduși la cei de față să contribuie la „Leul mișcării“ spre a putea forma arma necesară în lupta cea demnă, constitentă și cinstită a P.N.L.

D-l M. Goldstein, avocat, face o interesantă analiză a laturei economice din programul P.N.L. și arată că acest program exclude din lupta ce o duce, demagogia, și dă ca exemplu pe însuși șeful suprem d. Gheorghe I. Brătianu și în special

pe șeful org. jud. Bălți d. Efimie Popovici care este cunoscut și iubit de toată lumea.

D-l Arhire, pensionar, face istoricul familiei Bră-

D-l Efimie Popovici

Notar Public Preș. Org. Part. Naț. Liberal Georgist din jud. Bălți

tienilor și relevă pe d. Gheorghe I. Brătianu ca pe cel mai sincer om politic român și care urmărește din răspuțeri dezvoltarea realizărilor marilor săi înaintași.

Preotul Ion Marchitan-Nicoreni, salută adunarea comitetului județean, își exprimă mulțumirea sufletească de cele ce a văzut și apelează la muncă și organizarea P. N. L. relevând în special personalitatea d. Efimie Popovici care este atât de devotat și iubit în județ.

urmare în pag. 4-a

Inaugurarea unui cămin cultural în Slobozia Bălți.

Duminică trecută în Sala Teatrului C.F.R. Bălți a avut loc inaugurarea Căminului Cultural „Preot Al. Mateevici“ din cartierul Slobozia-Bălți printr-o reușită șezătoare compusă din frumoase cântece religioase, patriotice și populare, executate de corul Căminului sub conducerea preotului diacon Popovici.

Cuvântul de deschidere, în fața noii săli frumoase populată l-a avut Pr. M. Brumă, președintele Căminului. Conferința „Părinți și copii“ bine susținută a avut-o Pr. Țurcanu din or. Bălți. Recitățile, cași cântecele școlarilor din Slobozia-Bălți, sub conducerea D-lui inv. V. Slusar, au fost plăcut aplaudate.

Reorganizarea Căminului Cultural „Pr. Al. Mateevici“ este o necesitate pentru promovarea și afirmarea culturii românești pe aceste meleaguri.

Planul de lucru cuprinde deocomdată: sezători bilunare în localul școalelor din Slobozia-Bălți, cu programe bine alcătuite și cate o șezătoare mare în sala Teatrului c.f.r.

Statul Căminului se compune din: Pr. Mihail Brumă, Titus Minea, insp. școlar, Dr. Iavorschi, Const. Ursuleac, inv. D-tru Susu, dir. șc., V. Slusar, inv., Const. Cotruță inst. și un număr de intelectuali și fruntași, până la 21; cari la un loc fac cheazășia unei rodnice activități.

Joseph Schmidt

multumește publicului Bălțean prin „Presa“

La sfârșitul concertului blic imens, solicitat de ziarul nostru publicului dat în sala Teatrului Lux, no!, renumitul tenor a și bălțean pentru frumoasa la care a asistat un pu- nut să mulțumească prin primire ce i s'a făcut.

Un mare comerciant își stâlcește în hătaie soția fidelă.

Un interesant caz în localitate.

Femeia își înșală bărbatul. Aceasta de când lumea. Una și-l înșală în goană după glorie, alta în goană după un bărbat mai frumușel. După ce ispățește să pose- de pe un tânăr și sim- patie, dau spiritul ei de observație e oarecum des- voltat și i-a fost dat să întâlnească în drum pe unul mai ferheș, femeia nu se va da în lături de a obține dela acesta mă- car o sărutare.

Un caz care e și nos- tim s'a întâmplat în ora- șul nostru.

Comerciantul X din lo- calitate, pleacă mereu în interes de afaceri. Soția sa, mamă a trei copii, cari nu învață la Bălți și care înțelegea să fie tot-

deauna sub ocrotirea u- nui bărbat, în lipsa soțu- lui, obișnuia să invite pe câte un domn simpatic pentru ora 5, pentru ca la 7 să primească pe al- tul mai frumos în vizită.

De un timp oarecare unul dintre „vizitatori“ a aflat că amanta sa și-a găsit pe unul mai bere- chet și la un moment dat dânsa i-a refuzat catego- ric orice vizită.

Față de această ruși- noasă pățanie în ches- tiuni femeiești, fostul amant a hotărât s'o răsbune. În consecință, ia trimis vor- ba, că în cazul că nu- dă unele sumi importan- te denunță soțului, toate afacerile pe cari le unel- tește sub tavanul cămi- nului conjugal.

Văzându-se trasă pe sfoară, femeia dădea... și dădea din cassa bărbatului, până când într'o bună zi, când soțul avea nevoie de gologani, a con- statat în cassă, o lipsă de multe miișoare.

Aflând ceva și luându- o în scurt, dânsa a în- cercat să desmintă tot ce-i s'a pus în sarcină până când soțul ia făcut o lecție bună, acoperind- o cu o ploae de pumni.

Actualmente, soția infi- delă stă în pat și este încă sub impresia lovitu- rilor primite din partea soțului.

CITIT I PRESA
și răspândiți

INAUGURAREA NOULUI PALAT AL PREFECTUREI

VOR ASISTA MAI MULȚI MEMBRI AI GUVERNULUI.

D. Emanoil Catelly prefec- tul județului s'a întors eri din București unde a invitat mem- brierii guvernului să asiste la i- naugurarea noului palat refă-

cut al prefecturei care va a- vea loc la 15 Decembrie.

La aceasta solemnitate vor participa mai mulți membrii ai guvernului printre care

D-nii : D. Iuca, ministru de interne, I. Inculeț vice-preșe- dinte al guvernului, R. Fra- nasovici ministrul comunica- țiilor.

Teatrul „LUX“ Cinema

Prezintă o capo d'opera a ecranului FRANCEZ

HARRY BAUR — **GABY MORLAY**

in **SAMSON** După celebra piesă a renumit. **H. Bernștein**

Ca adaos la program JURNAL ultimele evenim.

Marea întrunire a part. Liberal-Georgist din Bălți

(Urmare din pag. 3)

Mai vorbesc dnii Axin- te Babin-Aluniș, Dionid Calistru-Roșeni ș. a. aduc salutul organizațiile sătești respective.

În încheiere d. Efimie Popovici, președinte, mul- țumește comitetului ju- dețean care în ciuda tim- pului nefavorabil a ținut să asiste în număr atât de mare, consultă comi- tetului asupra datei con- gresului județean care își exprimă dorința de a a- vea acest congres în in- tervalul dintre sărbăto- rile Crăciunului și Anul

Nou. Îndeamnă comitetul de a-și organiza tineretul dela sate și propune în aclamațiile unanime ex- pediarea telegramelor ca- re șeful suprem și secreta- rul general

A urmat apoi o agapă comună unde s'a tostat dentru d-nii Gheorghe I. Brătianu Constantin To- ma și Efimie Popovici, Masa a luat sfârșit la o- rele 6 p. m. într'o caldă atmosferă de prietenie și dragostea sufletească.

Rep.

Vizitați

Depozitele principale de Confeșțiuni și Trench-Coaturi

I. SCHLEAPNICK

FURNIZORUL CORP. III și IV — ARMATA

CHIȘINAU: Str. Alexandru cel Bun 71 colț Pușkin
BĂLȚI: str. Reg. Ferd. 201 vis-a-vis de Prefectură),
IN PERMANENȚĂ ASORTAT CU :

Trench-Coaturi Civile
" " Militare
Căptușală pt. Pardesiuri
Paltoane de Dame
Paltoane Bărbătești

Paltonase pentru copii
Scurte Cehoslovace
Uniforme școlare
Costume Bărbătești
Costumase pentru copii

PREȚURI EXTREM DE REDUSE

Pentru domnii ofițeri și reangajați acordăm înlesniri de plată

Judecarea apelurilor fiscale.

D-l Ștefan Popescu Ad- tor financiar de constatare, a dat dispoziții pentru ac- celerarea lucrărilor în vede- rea judecării apelurilor fis- cale. Comisiunea de apel va începe a funcționa pe zi- ua de 7 Decembrie a. c. în localul ad-tiei financiare și va fi compusă din D-nii C. Satmari prim președintele tribunalului Ștefan Popescu

Ad-tor de constatare, Iancu Ionescu ca apărător al fis- cului și Ion Savcof secretar. Camera de Comerț a dele- gat pe D-l Edelstein să a- pere comercianții în fața fîscului iar pe D-l Mihail Dobrovolschi să apere pro- prietarii.-

Comisiunea va dura 10 zile în care timp va rezolva circa 500 apeluri.-

Populația evreească din Bălți infierează revizionismul

În cadrul impozantei săr- bătoriri cu ocazia unirei ținuturilor alipite, d. av. Isaia Tumarchin, consilier comunal în numele comunității isra- elite a rostit în fate repre- zentanților autorităților ci- vile și militare următorul discurs :

În ziua în care întreaga suflare românească, sărbă- torind unirea Ardealului cu Patria-Mumă, manifestează într'un singur gând și într'o singură simțire, voința nes- trămutată de a nu ceda o palmă de loc din pământul sfânt al Țării, evreimea română își alătură glasul ei sincer la această afirmare a conștiinței românești.

Evreii români înțeleg să se împotrivescă cu îndârjire și o va face cu prețul vieții lor atunci când îi va chema țara oricărei încercări de

încălcare a granițelor romă- nești.

Noi, care trăim adânc nostalgia unei țări pierdute așa cum a accentuat și D-l Prof. Iorga în discursul rostit la microfonul românesc, cî- tind durerea psalmistului departe de țară, la râul ba- bilonului vom ști să ne vîrșăm sîngele și pentru această țară, în care am văzut pen- tru prima oară lumina și în care ne-am îngropat părinții și bunicii și pentru care am adus jertfă de sânge în răz- boiul de întregire.

Cu atât mai mult cu cât dușmanii de azi ai granițelor românești așa cum aceste hotare a fost fixate în vir- tutea dreptului internațional și a dreptății imanente acești dușmani sunt și dușmanii noștri, ai evreilor.

Declarația Organizației Partidului Național-Liberal din Bălți

D. Av. M. Cucer prim- ajutor de primar în nume- le organizației locale, a rostit următoarele :

Ziua de 1 Dec. este o zi de cea mai mare sărbătoare a ne- amului nostru românesc. În a- ceastă zi s'a împlinit visul ro- mânului de a-și vedea unitatea națională în Țara strămoșească întregită în hotarele ei etnice și istorice. Și cu drept cuvînt: la 27 Martie 1918 prin voința și sentimentul național liber ex- primate s'a întors la sânul Pa- triei-Mume Basarabia, la 28 No- embrie 1918 Bucovina și, în sfâr- șit, la 1 Decembrie aceluiaș an Ardealul.

Dar națiunea română a rea- lizat această unitate și întregire prin mari sacrificii și jertfe : 800.000 de eroi, viteji legendari, odihnesc în pământul sfânt al României.

În prezent nu mai avem ni- mic de revendicat, nu pretindem dela nimeni nimic. Vrem pace și bună înțelegere cu vecinii noștri.

Pentru asigurarea păcii în E- uropa nu suțem singuri : Mica Înțelegere, din care facem parte și noi, Înțelegerea Balcanică, Franța și Anglia urmăresc acelaș scop-pacea și nerevizuirea tratatelor, încheiate după cataclizmului mondial, și în special tratatului de la Tri- anon.

Dar, Doamnelor și Domnilor, vecina noastră Ungaria, recon- stituită și ea pe principiul na- ționalităților, baza tratatului de- la Trianon, și la care a luat parte fără a protesta în contra acestui principiu, nu încetează să tulbure viața noastră liniști- tă și să ceară mereu revizuirea menționatului tratat pretinzând să i se restituie Ardealul.

Ce îndrăzneală nemaipomeni- tă !

Și printrucă singură este ne- putincioasă, cutreeră statele ce- le mai însemnate din Europa cerând ajutorul pentru cauza ei nedreaptă și condamnată de istorie.

Ori, Ardealul a fost și este românesc, și nu 10 la sută de unguri pot determina ca 67 la sută de români să fie alipiți la Ungaria.

Și să se știe în Țară și în a- fară de hotare că noi nu per- mitem să se pună chestiunea de revizuire care știrbește dem- nitatea noastră națională, iar încercarea de modificare a ho- tarelor Patriei noastre din par- tea or și cui, se va sdrobi de puterea formidabilă a armatei noastre și a poporului Român !

Partidul Național-Liberal, pe care am cinste să-l reprezint la această solemnitate impunăto- are, care a înfăptuit întregirea neamului și a hotarilor Patriei, care a făcut cele mai mari re- forme sociale și a consolidat Țara, care a mutilat, nu însă drepturile Ungariei, ci pe mag- nații maghiari de proprietăți lor în folosul poporului român, desrobii, protestează vehement în contra revizionismului și îl respinge cu indignare!

Trăiască România Mare !

UNDE??? CAND???

Metropolitan